

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๒/๓๓๗

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกรอบเจรจาการดำเนินการจัดทำตารางข้อมูลพันท้ายใต้ต้องการการค้าโลก (WTO) ของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างกรอบเจรจาการดำเนินการจัดทำตารางข้อมูลพันท้ายใต้ต้องการการค้าโลก (WTO) ของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit)

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่องร่างกรอบเจรจาการดำเนินการจัดทำตารางข้อมูลพันท้ายใต้ต้องการการค้าโลก (WTO) ของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ สหราชอาณาจักรได้จัดทำประชามติเกี่ยวกับการถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (Brexit) โดยผลการทำประชามติดังกล่าว มีข้อสรุปให้สหราชอาณาจักร “ออก” จากสมาชิกภาพสหภาพยุโรป ซึ่งขณะนี้ สหราชอาณาจักรอยู่ระหว่างกระบวนการเจรจาแยกตัวออกจากสหภาพยุโรป

๑.๒ ผลของประชามติที่ให้สหราชอาณาจักรถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป (Brexit) ส่งผลให้สหราชอาณาจักรต้องจัดทำตารางข้อมูลพันท้ายใหม่จากเดิมที่ได้ผูกพันไว้ภายใต้ตารางข้อมูลพันท้ายของสหภาพยุโรปในฐานะที่เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (EU28)

๑.๓ สหราชอาณาจักร และสหภาพยุโรป ได้สงวนสิทธิในการเปลี่ยนแปลงตารางพันท้ายตามข้อ XXVIII:5 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariff and Trade - GATT 1994) ในเรื่องการแก้ไขตาราง (Modification of Schedules) เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ภายใต้ต้องการการค้าโลก ซึ่งเป็นการสงวนสิทธิในการเปลี่ยนแปลงตารางพันท้ายในระยะเวลา ๓ ปี โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ สหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักรได้แจ้งเวียนเอกสารตารางพันท้ายที่จะขอปรับปรุงตามที่ได้สงวนสิทธิในการเปลี่ยนแปลงพันท้าย ในเรื่องตารางข้อมูลพันท้ายสินค้าโควตาภาษี (Tariff Rate Quotas - TRQ) ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการข้อ XXVIII ของ GATT 1994 (Modification of Schedules) ให้สมาชิก WTO

ที่เกี่ยวข้องพิจารณาสิทธิประโยชน์ของประเทศตนเองภายในระยะเวลา ๙๐ วัน^{*} โดยสหภาพยุโรปได้เวียนเอกสารเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และแจ้งข้อมูลเพิ่มเติมในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ส่วนสหราชอาณาจักรแจ้งเวียนเอกสารเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

๑.๔ ไทยโดยคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (คพท.) ได้ยื่นหนังสือรักษาสีสิทธิในการเจรจาของไทย ตามข้อ XXVIII ของ GATT 1994 (Claim of Interest) ต่อสหภาพยุโรปไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงตารางพันธกรณีของสหภาพยุโรปจะส่งผลกระทบต่อตลาดของไทยในสหภาพยุโรป โดยเฉพาะในเรื่องปริมาณโควตารายประเทศ (Country Specific Quota - CSQ) และสินค้าโควตาภาษีที่ไทยมีการส่งออกในฐานะตลาดส่งออกหลัก รวมถึงส่งออกอย่างมีนัยสำคัญ โดยอ้างอิงข้อมูลที่สหภาพยุโรปได้แจ้งเวียนต่อสมาชิก WTO เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ตามลำดับ

๑.๕ สำหรับการยื่นหนังสือรักษาสีสิทธิในการเจรจา (Claim of Interest) ของไทยต่อสหราชอาณาจักร ไทยอยู่ระหว่างการหารือร่วมกับภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาการสินค้าที่ไทยจะสามารถรักษาสีสิทธิในการเจรจาตาม ข้อ XXVIII ของ GATT 1994 ซึ่งไทยจะต้องดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่สหราชอาณาจักรแจ้งเวียนเอกสารเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ภายในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ในการรักษาสีสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของไทย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กรอบเจรจากรณีการจัดทำตารางข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย อาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ สหภาพยุโรปแจ้งว่า จะเริ่มการเจรจาภายใต้กระบวนการ ข้อ XXVIII ของ GATT 1994 กับประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้องที่ได้ยื่นขอรักษาสีสิทธิในการเจรจา (Claim of Interest) รอบแรกในระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ โดยหวังว่าจะสามารถสรุปผลการเจรจาได้ก่อนที่กฎหมายของสหภาพยุโรปจะไม่มีผลบังคับใช้ต่อสหราชอาณาจักร หรือวันที่การออกจากสมาชิกภาพของสหราชอาณาจักรมีผล (วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒) ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางดำเนินการของสหราชอาณาจักรที่จะต้องจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ในนามสหราชอาณาจักรที่ได้เคยผูกพันไว้ภายใต้การเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป

๓.๒ สหราชอาณาจักรได้แจ้งเวียนเอกสารเพื่อเริ่มกระบวนการเจรจาเพื่อปรับปรุงข้อผูกพันสินค้าโควตาภาษีตามกระบวนการ ข้อ XXVIII ของ GATT 1994 ซึ่งหลังจากครบระยะเวลาที่เปิดให้สมาชิกยื่นขอรักษาสีสิทธิในการเจรจา (Claim of Interest) ๙๐ วัน (๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒) แล้ว สหราชอาณาจักรจะต้องเริ่ม

^{*} Art. XXVIII ของ GATT 1994 กำหนดให้ประเทศสมาชิกที่ต้องการแก้ไขหรือถอนข้อผูกพันในตารางพันธกรณีเจรจาและตกลง (Negotiation and agreement) กับประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้อง (contracting parties primarily concerned) โดยประเทศสมาชิกที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีสิทธิขอรักษาสีสิทธิในการเจรจา/หารือโดยต้องยื่น Claim of Interest เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมด้วยหลักฐานสนับสนุนให้แก่ประเทศที่ขอปรับแก้ตารางพันธกรณีภายใน ๙๐ วันนับตั้งแต่วันที่เลขาธิการ WTO ได้เวียนเอกสารของประเทศสมาชิกที่แจ้งขอปรับแก้ตารางพันธกรณี โดยมีหลักการในการพิจารณาสินค้าที่ต้องการรักษาสีสิทธิในการเจรจา/หารือ ดังนี้ (๑) ประเทศที่มีสิทธิในการเจรจาเริ่มแรก (Initial Negotiating Rights - INR) (๒) ประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดหลัก (Principal Supplying Interest - PSI) และ (๓) ประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดอย่างมีนัยสำคัญ (มากกว่าร้อยละ ๑๐) (Substantial Interest - SI)

กระบวนการการเจรจา ร่วมกับสมาชิกที่ได้รับความสิทธิในการเจรจา เพื่อให้สามารถสรุปผลการเจรจาและขอรับการรับรองตารางพันธกรณีของสหราชอาณาจักรจากสมาชิก WTO

๔. **สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย**

๔.๑ ตามแนวปฏิบัติภายใต้องค์การการค้าโลก ข้อ XXVIII ของ GATT 1994 กำหนดให้สมาชิกที่ต้องการแก้ไขหรือถอนข้อผูกพันในตารางพันธกรณี จะต้องเจรจาและตกลงกับประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะขอรับการรับรองตารางพันธกรณีที่ได้ผ่านการเจรจากับสมาชิกที่เกี่ยวข้องแล้วจากสมาชิก WTO ทั้งหมด จึงจะถือว่าตารางพันธกรณีนั้นเป็นตารางพันธกรณีที่แนบท้ายความตกลงว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariff and Trade - GATT 1994) อย่างสมบูรณ์

๔.๒ การขอแก้ไขข้อผูกพันในตารางพันธกรณีของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรจะส่งผลกระทบต่อสินค้าที่ไทยได้รับการจัดสรรโควตารายประเทศ (Country Specific Quota – CSQ) รวมถึงสินค้าโควตาภาษีรายการอื่นๆ ที่ไทยมีการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรอย่างมีนัยสำคัญ โดยสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรมีข้อเสนอในการปรับปรุงปริมาณโควตาภาษีเนื่องจากการออกจากสมาชิกภาพของสหราชอาณาจักรจะส่งผลให้สหภาพยุโรปคงเหลือสมาชิก ๒๗ ประเทศ จากเดิม ๒๘ ประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการปรับข้อผูกพันปริมาณโควตาภาษีโดยการแบ่งสัดส่วนโควตาภาษีระหว่างสหภาพยุโรป และ สหราชอาณาจักร โดยใช้หลักการคือ สหภาพยุโรป (๒๗ ประเทศ) = สหภาพยุโรป (๒๘ ประเทศ) – สหราชอาณาจักร

๔.๓ เนื่องจากที่ผ่านมา สหราชอาณาจักรเป็นสมาชิกภาพสหภาพยุโรปที่สินค้ามีการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยเสรี (free circulation) ระหว่างกัน ซึ่งอาจส่งผลให้ข้อเสนอการแบ่งสัดส่วนโควตาไม่สะท้อนต่อการนำเข้าที่แท้จริงของสินค้าที่เข้าสู่สหภาพยุโรป และที่เข้าสู่สหราชอาณาจักร ดังนั้น ไทยจึงต้องเข้าร่วมการเจรจาการขอแบ่งสัดส่วนโควตาเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ในการส่งออกของไทยไปยังสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร

๔.๔ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำร่างกรอบเจรจากรณีการจัดทำตารางข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อันเป็นผลเนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเจรจากับสหภาพยุโรป และ สหราชอาณาจักร (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีสาระสำคัญ คือ เจรจาเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์โดยรวมที่ไทยจะได้รับหลังจากสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปไม่น้อยไปกว่าที่ไทยเคยได้รับโดยรวมเมื่อครั้งสหราชอาณาจักรเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป

๕. **ผลกระทบ**

ไทยจะได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงตารางพันธกรณีของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร เนื่องจากสินค้าโควตาภาษีของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักรจะถูกปรับปรุงตามสัดส่วนที่สหภาพยุโรป และ สหราชอาณาจักรเสนอ ทั้งนี้ ภายใต้ตารางพันธกรณีโควตาภาษีสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมของสหภาพยุโรป (EU28) ส่งผลกระทบต่อปริมาณโควตารายประเทศ (Country Specific Quota – CSQ) ที่ไทยได้รับจากสหภาพยุโรป รวมถึงสินค้าส่งออกของไทยที่มีการส่งออกอย่างมีนัยสำคัญ อาทิ สินค้าผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก (ไก่ เป็ด) ข้าว มันสำปะหลัง และปลาปรุงแต่ง ซึ่งในปี ๒๕๖๐ สหภาพยุโรปมีการนำเข้าจากไทยรวมมูลค่า ๒๕,๐๗๖ ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าสินค้าโควตาภาษีจากไทยคิดเป็นมูลค่า ๑,๔๘๕ ล้านบาท

๖. **ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**

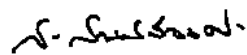
กระทรวงพาณิชย์ได้จัดประชุมหารือแนวทางการดำเนินการของฝ่ายไทยในกรณีการจัดทำตารางพันธกรณีภายใต้องค์การการค้าโลกของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกจากสมาชิกสหภาพยุโรป (Brexit) ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐและเอกชนนับตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ จนถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๒ รวม ๙ ครั้ง โดยที่ประชุมฯ มีมติเห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการรักษาสิทธิในการเจรจาของไทยภายใต้ข้อ XXVIII ของ GATT 1994 ต่อสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างกรอบเจรจา
กรณีการจัดทำตารางข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ของสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร อันเป็นผล
เนื่องมาจากการออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อที่
กระทรวงพาณิชย์จะได้ใช้เป็นแนวทางในการเจรจาร่วมกับสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์